

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 232/2014 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 11 март 2014 година

за създаване на Европейски инструмент за съседство

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 209, параграф 1 и член 212, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите ⁽²⁾,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽³⁾,

като имат предвид, че:

- (1) С настоящият регламент се създава Европейски инструмент за съседство (ЕИС) като един от инструментите, които осигуряват пряка подкрепа за външните политики на Европейския съюз. Настоящият регламент заменя Регламент (ЕО) № 1638/2006 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾, чието действие изтече на 31 декември 2013 г.
- (2) В член 8 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) се предвижда, че Съюзът следва да развива привилегирани отношения със съседните страни с оглед установяване на пространство на просперитет и добросъседство, основано на ценностите на Съюза и характеризиращо се с близки и мирни отношения, изградени на основата на сътрудничеството.
- (3) В рамките на европейската политика за съседство (ЕПС) Съюзът предлага на съседните си държави привилегирани отношения, изградени върху общ ангажимент и насърчаване на основните ценности на демокрацията и правата на човека, принципите на правовата държава, доброто управление и принципите на пазарна икономика, както и устойчивото и приобщаващо развитие. Тя осигурява допълнително, където е целесъобразно, рамка за засилената мобилност и контакти между хората, по-специално

чрез споразумения за облекчен визов режим и обратно приемане, както и чрез либерализиране на визовия режим в зависимост от всеки отделен случай.

- (4) От началото на своето действие ЕПС укрепва отношенията с партньорските държави и носи осезаеми ползи както за Съюза, така и за неговите партньори, включително поставянето на начало на регионални инициативи и оказването на подкрепа за демократизацията в съседните на Съюза държави. Редица важни събития в съседните на Съюза държави доведоха до подробен стратегически преглед на ЕПС. Прегледът предвижда, наред с другото, по-голяма подкрепа за партньорите, които са поели ангажимент за изграждане на демократични общества и предприемане на реформи в съответствие с основан на стимули подход („повече усилия за повече помощ“) и принципа на „взаимна отчетност“, партньорство с обществото и по-диференциран и адаптиран подход към отделните партньорски държави. Настоящият регламент следва да установи ясни връзки между рамката на ЕПС и подкрепата, която трябва да бъде предоставена съгласно инструмента, създаден с настоящия регламент.
- (5) Настоящият регламент следва да подкрепя осъществяването на политически инициативи, които са допринесли за оформянето на ЕПС: Източното партньорство между Съюза и източните му съседи, Партньорството за демокрация и споделен просперитет и Съюза за Средиземноморието в южното съседство. Тези инициативи са стратегически важни и предлагат еднакво значими политически рамки за задълбочаване на отношенията както с партньорските държави, така и между тях, въз основа на принципите на взаимна отчетност, на споделяне на ангажираността и на отговорност. Настоящият регламент следва също така да подкрепя осъществяването на регионално сътрудничество във всички съседни на Съюза държави, включително в рамките на политиката за Северното измерение или на „Черноморското взаимодействие“, както и, особено по отношение на трансграничното сътрудничество, външните аспекти на съответните макрорегионалните стратегии.
- (6) Целите на настоящия регламент следва да се постигат чрез подходящото привличане на партньори във външната дейност, включително на организации на гражданското общество и местни власти, при подготовката, осъществяването и мониторинга на подкрепата от Съюза предвид важността на техните функции. Настоящият регламент следва също така да подпомага укрепването на капацитета на организациите на гражданското общество за гарантиране на ефективна отчетност в национален план и на ангажираност на местно равнище, както и способността им да вземат пълноценно участие в процеса на демократизация.
- (7) В настоящия регламент се отчита специфичното положение на Руската федерация като съседна на Съюза държава и същевременно като стратегически партньор в региона.

⁽¹⁾ ОВ С 11, 15.1.2013 г., стр. 77.

⁽²⁾ ОВ С 391, 18.12.2012 г., стр. 110.

⁽³⁾ Позиция на Европейския парламент от 11 декември 2013 г. (все още не публикувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 11 март 2014 г.

⁽⁴⁾ Регламент (ЕО) № 1638/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 2006 г. за определяне на общи разпоредби относно установяване на Европейски инструмент за съседство и партньорство (ОВ L 310, 9.11.2006 г., стр. 1).

- (8) Подкрепата както по настоящия регламент, така и по Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), следва да бъде предоставяна за програми за трансгранично сътрудничество между държавите членки, от една страна, а от друга страна — партньорските държави и/или Руската федерация („други държави, участващи в трансгранично сътрудничество“), по външните граници на Съюза, за да се насърчава интегрирано и устойчиво регионално развитие и сътрудничество между съседни гранични зони и хармонична териториална интеграция в рамките на Съюза и със съседните държави. За да се гарантира ефикасното осъществяване на трансгранично сътрудничество, е важно процедурите да се хармонизират с тези в рамките на европейското териториално сътрудничество, когато е приложимо.
- (9) Освен това е важно е да се насърчи и улесни сътрудничеството между Съюза и неговите партньори и други участващи държави с цел извличането на общи ползи, по-специално чрез най-доброто и най-ефективно координиране на предоставяните ресурси и обединяване на вноски от бюджета на Съюза от инструменти за вътрешна и външна дейност, в частност в полза на трансгранично сътрудничество и проекти за регионално сътрудничество, инфраструктурни проекти от интерес за Съюза, които включват съседни държави, и други области на сътрудничество.
- (10) В трансграничното сътрудничество следва да могат да участват и териториални единици в граничните зони, които са част от държавите от Европейското икономическо пространство (ЕИП) и съответните териториални единици в бенефициерите, изброени в приложение I към Регламент (ЕС) № 231/2014 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾. Участието на държавите от ЕИП в програмите за трансгранично сътрудничество следва да продължи да се основава на собствените им ресурси.
- (11) Очаква се, че държавите членки, партньорските държави и другите участващи държави, включени в трансгранично и в регионално сътрудничество, ще осигурят съфинансиране. Това ще засили ангажираността на държавите, ще увеличи финансовите ресурси на разположение на програмите и ще улесни участието на местни заинтересовани страни.
- (12) С цел хармонизиране на терминологията, използвана в настоящия регламент, с тази на европейското териториално сътрудничество, документите за изпълнение на програмите за трансгранично сътрудничество следва да се наричат съвместни оперативни програми.
- (13) Подкрепата, която се предоставя на съседни държави в рамката, установена от ЕПС, следва да бъде съгласувана с целите и принципите на външните политики на Съюза, и по-специално на неговата политика за развитие и на общата външна политика и политика на сигурност. Следва да се осигури и съгласуваност с външните измерения на вътрешните политики и инструменти на Съюза.
- (14) Съюзът следва да се стреми към най-ефективното използване на наличните ресурси с оглед оптимизиране на въздействието на външната си дейност. Това следва да бъде постигнато чрез съгласуваност и взаимно допълване между инструментите за външна дейност на Съюза, както и чрез създаването на полезни взаимодействия между ЕИС, други инструменти на Съюза за финансиране на външната дейност и други политики на Съюза. Това следва да доведе и до взаимното укрепване на програмите, разработени в рамките на инструментите за финансиране на външната дейност.
- (15) Съвместната стратегия ЕС — Африка е от значение за отношенията със средиземноморските съседи от Северна Африка.
- (16) Съюзът и неговите държави членки следва да подобрят съгласуваността, ефективността и взаимното допълване на своите политики за сътрудничество със съседните държави. За да се гарантира, че сътрудничеството на Съюза и сътрудничеството на държавите членки се допълват и подсилват взаимно, е целесъобразно да се предвиди съвместно програмиране, което следва да се използва, когато това е възможно и подходящо. Следва също така да бъде осигурено нужното сътрудничество и координация с други донори извън Съюза.
- (17) Подкрепата на Съюза по настоящия регламент следва по принцип да бъде съгласувана със съответните национални или местни стратегии и мерки на партньорските държави, а когато е приложимо — и със стратегиите и мерките на Руската федерация.
- (18) Комисията следва да се стреми към възможно най-ефективния начин за използване на наличните ресурси чрез използване на финансови инструменти с ефект на лоста. Този ефект може да се повиши, като се даде възможност за многократно използване на средствата, инвестирани и генерирани от финансовите инструмент.
- (19) Борбата с изменението на климата е едно от големите предизвикателства, пред които е изправен Съюзът, и в тази връзка са необходими спешни международни мерки. В съответствие с намерението, заявено в съобщението на Комисията от 29 юни 2011 г., озаглавено „Бюджет за Европа 2020“, за увеличаване на свързания с климата дял от бюджета на Съюза до най-малко 20 %, настоящият регламент следва да допринесе за постигането на тази цел.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 231/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2014 г. за създаване на Инструмент за предприемчивостна помощ (ИПП II) (Вж. страница 11 от настоящия брой на Официален вестник).

- (20) Наличието на стабилна рамка за сътрудничество със съседните държави в областта на енергетиката и ресурсите, която съответства на правилата на вътрешния пазар на Съюза, допринася за засилване на неговата сигурност в тази област.
- (21) Равенството между половете, правата на лицата, които принадлежат към малцинства, и борбата срещу дискриминацията и неравенството са общи цели за всички действия, предприемани съгласно настоящия регламент.
- (22) В отношенията със своите партньори по целия свят Съюзът се ангажира с насърчаването на достойния труд и социалната справедливост, ратифицирането и ефективното прилагане на международно признатите трудови норми, включително премахването на детския труд и многостранните споразумения в областта на околната среда.
- (23) Настоящият регламент установява за своя срок на действие финансов пакет, представляващ основна референтна сума по смисъла на точка 17 от Междуйнституционалното споразумение от 2 декември 2013 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление ⁽¹⁾ за Европейския парламент и за Съвета в рамките на годишната бюджетна процедура.
- (24) През целия цикъл на разходите финансовите интереси на Съюза следва да бъдат защитавани с пропорционални мерки, включително посредством предотвратяване, установяване и разследване на нередности, възстановяване на изгубени, недължимо платени или неправомерно използвани средства, и, когато това е целесъобразно, чрез налагане на санкции. Тези мерки следва да бъдат изпълнявани в съответствие с приложимите споразумения, сключени с международни организации и трети държави.
- (25) С цел адаптиране на подкрепата от Съюза по настоящия регламент на Комисията следва да се делегира правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз във връзка с изменението на списъка на приоритетите за подкрепата на Съюза съгласно настоящия регламент и разпределението на средствата по типове програми. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище. При подготовката и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да осигури едновременното и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и на Съвета.
- (26) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия.
- (27) Изпълнителните правомощия, свързани с многогодишни единни рамки за подкрепа, други програмни документи и правила за изпълнение, с които се установяват специални разпоредби за осъществяването на трансграничното сътрудничество, следва да се упражняват в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾.
- (28) Предвид естеството на тези актове за изпълнение, и по-специално ориентираността им към политиките или финансовото им отражение, за тяхното приемане следва по принцип да се ползва процедурата по разглеждане, освен за мерки с малък финансов размер.
- (29) С Регламент (ЕС) № 236/2014 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾ се определят общи правила и процедури за изпълнението на инструментите на Съюза за финансирането на външната дейност.
- (30) Организацията и функционирането на Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) са определени с Решение 2010/427/ЕС на Съвета ⁽⁴⁾.
- (31) Съюзът е в най-добра позиция да предостави подкрепата си по настоящия регламент в съседните на Съюза държави, в които привечдането в съответствие с правилата и стандартите на Съюза е една от ключовите цели на политиката. Някои специфични видове подкрепа могат да бъдат предоставени само на равнището на Съюза. Опитът от прехода на държавите членки също може да допринесе за успеха на реформите в съседните на Съюза държави и за насърчаването на универсалните ценности в рамките на европейското съседство.
- (32) Доколкото целите на настоящия регламент не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците на действието могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 ДЕС. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

⁽³⁾ Регламент (ЕС) № 236/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2014 г. за определяне на общи правила и процедури за изпълнението на инструментите на Съюза за финансирането на външната дейност (Вж. страница 95 от настоящия брой на Официален вестник).

⁽⁴⁾ Решение 2010/427/ЕС на Съвета от 26 юли 2010 г. за определяне на организацията и функционирането на Европейската служба за външна дейност (ОВ L 201, 3.8.2010 г., стр. 30).

⁽¹⁾ ОВ С 373, 20.12.2013 г., стр. 1.

(33) Уместно е срокът на прилагане на настоящия регламент да се съобрази с този на Регламент (ЕС, Евратом) № 1311/2013 на Съвета⁽¹⁾. Поради това настоящият регламент следва да се прилага от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г.,

Член 2

Специфични цели на подкрепата от Съюза

1. Подкрепата от Съюза по настоящия регламент е насочена основно към насърчаване на задълбочено политическо сътрудничество, стабилна и устойчива демокрация, постепенна икономическа интеграция и засилено партньорство с обществото между Съюза и партньорските държави, и по-специално прилагането на споразуменията за партньорство и сътрудничество, споразуменията за асоцииране или други съществуващи или бъдещи споразумения, както и съвместно договорените планове за действие или равностойни документи.

2. Подкрепата от Съюза по настоящия регламент е насочена по-специално към:

а) утвърждаване на правата на човека и основните свободи, принципите на правовата държава, принципите на равенството и борбата срещу дискриминацията във всичките ѝ форми, установяване на широка и устойчива демокрация, насърчаване на доброто управление, борба срещу корупцията, укрепване на институционалния капацитет на всички равнища и развитие на процъфтяващо гражданско общество, което включва социалните партньори;

б) постигане на постепенна интеграция във вътрешния пазар на Съюза и засилено секторно и междусекторно сътрудничество, включително чрез сближаване на законодателството и на нормативните уредби със стандартите на Съюза и други свързани с това международни стандарти, и подобрен достъп до пазара, включително чрез задълбочени и мащабни зони за свободна търговия, свързаното с това институционално изграждане и инвестиции, по-специално в междусистемните връзки;

в) създаване на условия за по-добрата организация на законната миграция и насърчаването на добре управлявана мобилност на хора за прилагането на съществуващи и бъдещи споразумения, сключени в съответствие с глобалния подход към миграцията и мобилността, и за поощряване на контактите между хората, по-специално във връзка с културни, образователни, професионални и спортни дейности;

г) подкрепа за интелигентно, устойчиво и приобщаващо развитие във всички аспекти; намаляване на бедността, включително чрез развитието на частния сектор и намаляване на социалното изключване; насърчаване на изграждането на капацитет в науката, образованието и по-специално висшето образование, технологиите, научноизследователската дейност и иновациите; насърчаване на вътрешното икономическо, социално и териториално сближаване; насърчаване на развитието на селските райони; насърчаване на общественото здравеопазване; подкрепа за опазването на околната среда, действията в областта на климата и устойчивостта на бедствия;

д) насърчаване на изграждането на доверие, добросъседски отношения и други мерки, способстващи за сигурността във всичките ѝ форми и предотвратяване и разрешаване на конфликти, включително на продължителни конфликти;

е) подобряване на подрегионалното, регионалното сътрудничество и на сътрудничеството в целия регион на европейското съседство, както и на трансграничното сътрудничество.

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ДЯЛ I

ЦЕЛИ И ПРИНЦИПИ

Член 1

Обща цел и обхват

1. С настоящия регламент се създава Европейски инструмент за съседство (ЕИС) с цел допълнителен напредък към създаване на пространство на споделен просперитет и добросъседство, което включва Съюза и държавите и териториите, изброени в приложение I („партньорски държави“), чрез развиването на специални отношения, основани на сътрудничество, мир и сигурност, взаимна отчетност и споделен ангажимент към универсалните ценности на демокрацията, правовата държава и зачитането на правата на човека в съответствие с ДЕС.

2. Подкрепата от Съюза по настоящия регламент се използва в полза на партньорските държави и в областите, участващи в трансгранично сътрудничество. Тя може да се използва и в обща полза на Съюза и на партньорските държави.

3. Подкрепата от Съюза по настоящия регламент може също така да се използва с цел предоставянето на възможност на Руската федерация да участва в трансгранично сътрудничество, в регионално сътрудничество с участието на Съюза и в свързани с това многонационални програми, включително в сътрудничество в областта на образованието, и по-специално в обмен на учачи се.

4. Съюзът насърчава, развива и укрепва ценностите на свободата, демокрацията, универсалността, неделимостта и зачитането на правата на човека и основните свободи, принципите на равнопоставеност и на правовата държава, на които той се основава, чрез диалог и сътрудничество с трети държави и в съответствие с принципите на международното право. Съобразно с това финансирането по настоящия регламент съответства на тези ценности и принципи, както и на ангажиментите на Съюза съгласно международното право, като се вземат предвид съответните политики и позиции на Съюза.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС, Евратом) № 1311/2013 на Съвета от 2 декември 2013 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2014—2020 (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 884).

3. Постигането на специфичните цели, посочени в параграфи 1 и 2, се измерва, като се използват по-специално съответните периодични доклади на Съюза относно изпълнението на ЕПС; за параграф 2, букви а), г) и д) — съответните показатели, определени от международни организации и други имащи отношение органи; за параграф 2, букви б), в) и г) — степента на приемане на регулаторната рамка на Съюза от партньорските държави, в зависимост от случая, и за параграф 2, букви в) и е) — броят на съответните споразумения и действия за сътрудничество.

Показателите, използвани за измерване на степента на постигане на специфичните цели, са предварително определени, ясни, прозрачни и, когато е целесъобразно, измерими и конкретни за всяка държава, и включват, наред с другото, демократични избори, които са обект на подходящо наблюдение, зачитане на правата на човека и основните свободи, независима съдебна власт, сътрудничество по въпросите на правосъдието, свободата и сигурността, ниво на корупцията, търговски потоци, равенство между половете и показатели, позволяващи да бъдат измерени вътрешните икономически неравенства, включително нивата на заетост.

4. Подкрепата от Съюза по настоящия регламент може да бъде използвана и в други области от значение, когато това е в съответствие с общите цели на ЕПС.

Член 3

Рамка на политиката

1. Споразуменията за партньорство и сътрудничество, споразуменията за асоцииране и другите съществуващи или бъдещи споразумения, които установяват взаимоотношения с партньорските държави, съответните съобщения на Комисията, заключения на Европейския съвет и заключения на Съвета, както и съответните декларации от срещи на високо равнище или заключения от срещи на равнище министри с партньорските държави от ЕПС, включително в контекста на Източното партньорство и Съюза за Средиземноморието, и съответните резолюции на Европейския парламент, при зачитане на принципа на ангажираност, съставляват общата рамка на политиката на настоящия регламент за програмиране и осъществяване на подкрепата от Съюза по настоящия регламент.

2. Основните отправни точки за определяне на приоритетите за подкрепата от Съюза по настоящия регламент и за оценяване на напредъка, очертани в член 2, параграф 3 са: плановете за действие или други равностойни съвместно договорени документи като програмите за асоцииране между партньорските държави и Съюза в двустранен или многостранен план, включително когато е приложимо — в рамките на Източното партньорство и южното измерение на ЕПС.

3. Когато няма споразумения между Съюза и партньорските държави съгласно предвиденото в параграф 1, подкрепата от Съюза по настоящия регламент може да се предоставя, когато е от полза за постигането на целите на политиките на Съюза, и се програмира въз основа на тези цели, като се вземат предвид потребностите на съответната държава.

Член 4

Диференциация, партньорство и съфинансиране

1. Подкрепата от Съюза по настоящия регламент, предоставена на всяка партньорска държава в съответствие с член 6, параграф 1, буква а), се основава на стимули и е диференцирана по форма и размер, като се отчитат всички изброени по-долу елементи във връзка с партньорската държава:

- а) потребности, определени чрез показатели като население и ниво на развитие;
- б) ангажираност към изпълнението на съвместно договорените цели на реформите в политическата, икономическата и социалната област и отбелязан напредък в това отношение;
- в) ангажираност към изграждането на широка и устойчива демокрация и отбелязан напредък в това отношение;
- г) партньорство със Съюза, включително равнището на очакванията спрямо това партньорство;
- д) капацитет за усвояване и възможно въздействие на подкрепата от Съюза по настоящия регламент.

Тази подкрепа се отразява в многогодишните програмни документи, посочени в член 7.

2. След приемането на програмните документи, посочени в член 7, и без да се засягат останалите елементи по параграф 1 от настоящия член, дялът на наличните ресурси, предлагани на партньорските държави, се адаптира преди всичко в зависимост от техния напредък при изграждането и укрепването на стабилна и устойчива демокрация и при изпълнението на договорените политически, икономически и социални цели на реформите в съответствие с основания на стимули подход.

За многонационални рамкови програми този дял се определя според постигнатия от партньорските държави напредък при изграждането на стабилна и устойчива демокрация, като същевременно се отчита техният напредък в изпълнението на договорените цели на реформите в тази посока.

Напредъкът на партньорските държави подлежи на периодична оценка, по-специално посредством докладите за напредъка в рамките на ЕПС, в които се посочват тенденции спрямо предходни години.

Подкрепата може да бъде преразглеждана в случай на сериозно или трайно влошаване.

3. Основаният на стимули подход не се прилага за подкрепа на гражданското общество, на контактите между хората, включително на сътрудничеството между местните власти, за подкрепа за подобряване на правата на човека или за мерки за подкрепа при кризи. В случай на сериозно или трайно влошаване тази подкрепа може да бъде увеличена.

4. Основаният на стимули подход съгласно настоящия регламент е предмет на периодичен обмен на мнения в Европейския парламент и в Съвета.

5. Подкрепата от Съюза по настоящия регламент по принцип се определя в партньорство с бенефициерите. При подготовката, осъществяването и мониторинга на подкрепата от Съюза в партньорството участват според случая следните заинтересовани страни:

- а) националните и местните органи; както и
- б) организации на гражданското общество,

включително чрез участие в консултации и при осигуряване на своевременен достъп до съответна информация, която им позволява да вземат пълноценно участие в тази процес.

6. По правило подкрепата от Съюза по настоящия регламент се съфинансира от партньорските държави и други участващи държави с публични средства, финансово участие на бенефициерите или от други източници. Изискванията за съфинансиране могат да отпаднат в надлежно обосновани случаи и когато това е необходимо, за да се подкрепи развитието на гражданското общество и на недржавните участници, особено на малки организации на гражданското общество, без да се нарушава спазването на останалите условия, определени в Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾.

Член 5

Съгласуваност и координация на дарителите

1. При прилагането на настоящия регламент следва да се гарантира съгласуваност с всички области на външната дейност на Съюза, както и със съответните други политики на Съюза. За тази цел мерките, финансирани по настоящия регламент, включително тези, управлявани от Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), се основават на стратегическите документи за сътрудничество, посочени в член 3, параграфи 1 и 2, както и на конкретните интереси, приоритети на политиките и стратегии на Съюза. Тези мерки трябва да са съобразени с ангажиментите по многостранните споразумения и международните конвенции, по които Съюзът и партньорските държави са страни.

2. Съюзът, държавите членки и ЕИБ гарантират съгласуваност между подкрепата, предоставена по настоящия регламент, и друга подкрепа, предоставена от Съюза, държавите членки и европейски финансови институции.

3. Съюзът и държавите членки координират съответните си програми за подкрепа с цел да се увеличат ефективността и ефикасността при предоставяне на подкрепата и при диалога по политиките, както и да се предотврати припокриването на финансиране, в съответствие с установените принципи за укрепване на оперативната координация в областта на външната подкрепа и за хармонизиране на политиките и процедурите. Координацията включва редовни консултации и чест обмен на

⁽¹⁾ Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

подходяща информация през различните фази на цикъла на предоставяне на подкрепа, по-специално консултации на място. Съвместното програмиране се извършва, когато е възможно и целесъобразно. Когато това не може да се постигне, се разглежда възможността за използване на други правила, например за делегирано сътрудничество и трансфер, за да се гарантира най-висока степен на координация.

Комисията докладва за съвместното програмиране с държавите членки в рамките на доклада по член 17 от Регламент (ЕС) № 236/2014 и отправя препоръки в случай на осъществено в недостатъчна степен съвместно програмиране.

4. Съюзът, заедно с държавите членки, предприема необходимите стъпки, включително консултации на ранен етап от процеса на програмиране, за да гарантира допълване, правилна координация и сътрудничество с многостранни и регионални организации и органи, включително европейски и международни финансови институции, агенции, фондове и програми на Организацията на обединените нации, частни и политически фондации и донори извън Съюза.

5. Документите, посочени в член 7, параграфи 2 и 3, съдържат препратки и към дейностите на други донори от Съюза, доколкото е възможно.

ДЯЛ II

ИНДИКАТИВНО ПРОГРАМИРАНЕ И РАЗПРЕДЕЛЯНЕ НА СРЕДСТВАТА

Член 6

Типове програми

1. За подкрепата от Съюза по настоящия регламент се изготвят следните програми:

- а) двустранни програми, обхващащи подкрепа от Съюза за една партньорска държава;
- б) многонационални програми, отнасящи се до проблеми, които са общи за всички или за определен брой партньорски държави, въз основа на приоритетите на Източното партньорство и южното измерение на ЕПС и при отчитане на работата в контекста на Съюза за Средиземноморието, както и до регионално и подрегионално сътрудничество главно между две или повече партньорски държави, включително и в рамките на Северното измерение и „Черноморското взаимодействие“. Това сътрудничество може да включва Руската федерация в съответствие с член 1, параграф 3;
- в) програми за трансгранично сътрудничество, отнасящи се до сътрудничество между една или повече държави членки, от една страна, и една или повече партньорски държави и/или Руската федерация („други държави, участващи в трансгранично сътрудничество“), от друга страна, които се провеждат по протежението на общата им част от външната граница на Съюза.

2. Приоритетите за подкрепата от Съюза по настоящия регламент са изложени в приложение II.

3. Подкрепата от Съюза по настоящия регламент се прилага в съответствие с Регламент (ЕС) 236/2014, а за програмите по член 6, параграф 1, буква в) от настоящия регламент — и в съответствие с правилата за изпълнение, установяващи специални разпоредби за осъществяване на трансгранично сътрудничество, посочени в член 12 от настоящия регламент.

Член 7

Програмиране и индикативно разпределение на средствата за национални и многонационални индикативни програми

1. Индикативното разпределение на средства за националните програми се определя въз основа на критериите, изложени в член 4, параграф 1.

2. За държавите, за които съществуват документите, посочени в член 3, параграф 2 от настоящия регламент, се приема всеобхватна многогодишна единна рамка за подкрепа в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 236/2014. Тази рамка:

- а) включва преглед на постигнатия напредък по отношение на политическата рамка и постигането на договорени по-рано цели, както и текущото състояние, що се отнася до връзките между Съюза и партньорската държава, включително равнището на очакванията спрямо партньорството на тази държава със Съюза;
- б) посочва целите и приоритетите за подкрепата от Съюза, избрани предимно сред включените в документите, посочени в член 3, параграф 2 от настоящия регламент, и в стратегиите или плановете на партньорските държави, когато тези стратегии и планове съответстват на цялостната политическа рамка, и за които редовните оценки на Съюза са показали нуждата от подкрепа;
- в) посочва очакваните резултати; както и
- г) посочва индикативното равнище за финансирането с разбивка по приоритети.

Индикативното разпределение на средствата за всяка единна рамка за подкрепа се изразява като диапазон при разлика не повече от 20 % от разпределените средства.

По правило срокът на прилагане на единната рамка за подкрепа отговаря на срока на прилагане на съответния документ, посочен в член 3, параграф 2 от настоящия регламент.

3. За държавите, за които не съществуват документите, посочени в член 3, параграф 2 от настоящия регламент, се приема всеобхватен програмен документ, включващ стратегия и многогодишна индикативна програма, в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 236/2014. В този документ:

- а) се определя ответната стратегия на Съюза въз основа на анализ на ситуацията на съответната държава, на отношенията ѝ със Съюза и на стратегиите или плановете на партньорските държави, когато тези стратегии и планове съответстват на цялостната политическа рамка;

- б) се посочват целите и приоритетите за подкрепата от Съюза;

- в) се посочват очакваните резултати; както и

- г) се посочват индикативни равнища за финансирането с разбивка по приоритети.

Придружаващото индикативно разпределение на средствата се изразява като диапазон при разлика не повече от 20 % от разпределените средства. Програмният документ е с подходящ многогодишен срок на прилагане.

4. За многонационалните програми се приема всеобхватен програмен документ, включващ стратегия и многогодишна индикативна програма, в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 236/2014. В него:

- а) се определят целите и приоритетите за подкрепата от Съюза към региона или подрегиона, като се отразяват, когато това е приложимо, приоритетите, договорени в рамките на Източното партньорство или Съюза за Средиземноморието;

- б) се посочват очакваните резултати; както и

- в) се посочват индикативни равнища за финансирането с разбивка по приоритети.

Индикативното разпределение на средствата за многонационалните програми се определя въз основа на прозрачни и обективни критерии.

Всеобхватният програмен документ е с подходящ многогодишен срок на прилагане.

5. Документите от единната рамка за подкрепа са предмет на преглед, когато е необходимо, включително с оглед на съответните периодични доклади на Съюза и като се взема предвид работата на съвместните органи, създадени съгласно споразуменията с партньорски държави, и могат да бъдат преразгледани в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 236/2014. Програмните документи, посочени в параграфи 3 и 4 от настоящия член, се подлагат на преглед в средата на техния срок на прилагане или когато е необходимо и могат да бъдат преразгледани в съответствие със същата процедура.

6. За да се улесни прилагането на основания на стимули подход, посочен в член 4, параграф 2, от предвидения в член 17, параграф 1 финансов пакет се разпределя дял от приблизително 10 % за многонационални рамкови програми, който допълва разпределените на държавите финансови средства по член 7, параграфи 2 и 3. В съответните решения на Комисията за създаване на тези рамкови програми се определят държавите, които могат да получават тези средства, а самият размер на разпределените средства се определя въз основа на напредъка към стабилна и устойчива демокрация и изпълнението на договорените цели на реформите, които имат принос за постигането на тази цел.

7. Когато е необходимо по-ефективно прилагане на мерки от обща полза за Съюза и партньорските държави в области като например транснационалното сътрудничество и междусистемните връзки, финансирането по настоящия регламент може да бъде обединено с финансиране по съответни други регламенти на Съюза. В този случай Комисията решава кой единен набор от правила да се прилага за изпълнението.

8. Държавите членки участват в процеса на програмиране в съответствие с член 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 236/2014. Особено активно участват онези държави членки и други донори, които са се ангажирали да програмират своята подкрепа съвместно със Съюза. Програмните документи могат също да обхващат тяхното финансово участие, когато е целесъобразно.

9. Когато държавите членки и други донори са се ангажирали съвместно да програмират своята подкрепа, единната рамка за подкрепа и програмните документи, посочени в параграфи 3 и 4, могат да бъдат заменени от съвместен многогодишен програмен документ, при условие че последният отговаря на изискванията, определени в тези параграфи.

10. В случай на кризи или заплахи за демокрацията, принципите на правовата държава или правата на човека и основните свободи или в случай на природни или предизвикани от човека бедствия, може да бъде проведен преглед *ad hoc* на програмните документи. При такъв извънреден преглед се гарантира, че се запазва съгласуваността между политиките на Съюза, подкрепата от Съюза по настоящия регламент, и подкрепата, предоставена по други инструменти на Съюза за финансиране на външната дейност. Извънредният преглед може да доведе до приемането на преразгледани програмни документи. В такъв случай Комисията изпраща преразгледаните програмни документи до Европейския парламент и до Съвета за информация не по-късно от един месец от тяхното приемане.

11. При всяко програмиране или преглед на програмите, което се прави след публикуването на междинния доклад за оценка по член 17 от Регламент (ЕС) № 236/2014, се отчитат резултатите, констатациите и заключенията на този доклад.

ДЯЛ III

ТРАНСГРАНИЧНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Член 8

Допустимост по географски признак

1. Програмите за трансгранично сътрудничество, посочени в член 6, параграф 1, буква в), могат да бъдат създадени:

а) за сухоземни граници, обхващащи териториални единици, отговарящи на ниво 3 от общата класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS) или на равностойно ниво, по дължината на сухоземните граници между държави членки и другите държави, участващи в трансгранично сътрудничество, без да се засягат евентуалните корекции, необходими за осигуряване на съгласуваност и непрекъснатост на действията за сътрудничество, и в съответствие с член 9, параграф 4;

б) за морски граници, обхващащи териториални единици, отговарящи на NUTS ниво 3 или на равностойно ниво, по дължината на морските граници между държави членки и другите държави, участващи в трансгранично сътрудничество, разделени от максимум 150 километра, без да се засягат евентуалните корекции, необходими за осигуряване на съгласуваност и непрекъснатост на действията за сътрудничество;

в) около морски басейн на територията на крайбрежни териториални единици, отговарящи на NUTS ниво 2 или на равностойно ниво, които граничат с морски басейн, общ за държавите членки и другите държави, участващи в трансгранично сътрудничество.

2. За да се осигури запазването на съществуващите схеми за сътрудничество и в други обосновани случаи, както и за да се допринесе за постигане целите на програмата, може да се допусне участието в трансгранично сътрудничество на териториални единици, съседни на посочените в параграф 1. Условието, при които съседни териториални единици могат да участват в сътрудничеството, се определят в съвместните оперативни програми.

3. В надлежно обосновани случаи главните икономически, социални или културни центрове в държавите членки или в други държави, участващи в трансгранично сътрудничество, които не са съседни на териториални единици, които отговарят на условията за допустимост, могат да бъдат включени, при условие че такова участие допринася за постигането на целите, посочени в програмния документ. Условието, при които тези центрове могат да участват в сътрудничеството, се определят в съвместните оперативни програми.

4. Когато са създадени програми съгласно параграф 1, буква б), Комисията може, съгласувано с участниците, да предложи допустимостта по географски признак да бъде разширена, за да обхване цялата териториална единица на NUTS ниво 2, в чиито предели е разположена териториалната единица на NUTS ниво 3.

5. Трансграничното сътрудничество има за цел да бъде съгласувано с целите на действащите и бъдещите макрорегионални стратегии.

Член 9

Програмиране и разпределение на средствата за трансгранично сътрудничество

1. Подготвя се програмен документ с цел определяне на следното:

а) стратегическите цели, които трябва да бъдат постигнати чрез трансгранично сътрудничество, както и приоритетите и очакваните резултати от това сътрудничество;

б) списъка на съвместните оперативни програми, които да бъдат създадени;

- в) индикативната разбивка на ресурсите между програмите за сухоземни и морски граници, посочени в член 8, параграф 1, букви а) и б), и програмите за морски басейни, посочени в член 8, параграф 1, буква в);
- г) индикативните многогодишни разпределения на средства за всяка съвместна оперативна програма;
- д) териториалните единици, които могат да бъдат допуснати до участие във всяка съвместна оперативна програма, и териториални единици и центрове, посочени в член 8, параграфи 2, 3 и 4;
- е) индикативното разпределение на средствата за подкрепа, когато е целесъобразно, на хоризонтални действия по изграждане на капацитет, работа в мрежа и обмен на опит между програмите;
- ж) финансовото участие в транснационални програми, създадени съгласно Регламент (ЕС) № 1299/2013 на Европейския парламент и Съвета⁽¹⁾, в които участват партньорски държави и/или Руската федерация.

Програмният документ обхваща период от седем години и се приема от Комисията в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 236/2014. Той подлежи на преглед в средата на срока на прилагане или когато е необходимо и може да бъде преразгледан в съответствие със същата процедура.

2. Съвместните оперативни програми се съфинансират от ЕФРР. Общият размер на участието на ЕФРР се определя съгласно член 4, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1299/2013. Настоящият регламент се прилага по отношение на използването на това финансово участие.

3. Инструментът за предприемчивостна помощ (ИПП II), създаден с Регламент (ЕС) № 236/2014, може да бъде използван за съфинансиране на съвместни оперативни програми, в които участват бенефициери, изброени в приложение I към посочения регламент. Настоящият регламент се прилага по отношение на използването на това съфинансиране.

4. Индикативното разпределение на средства за съвместните оперативни програми се основава на обективни критерии, и по-специално населението в допустимите за финансиране териториални единици, определени в съответствие с член 8, параграф 1, букви а), б) и в). При определянето на индикативното разпределение на средствата могат да се правят корекции за отразяване на нуждата от баланс между финансовото участие на ЕФРР и финансовото участие, предоставено по настоящия регламент, както и други фактори, които засягат интензивността на сътрудничеството, като например особените характеристики на граничните области и капацитета им да управляват и усвояват подкрепата от Съюза.

Член 10

Съвместни оперативни програми

1. Трансграничното сътрудничество се осъществява чрез многогодишни съвместни оперативни програми, които обхващат

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1299/2013 на Европейския парламент и Съвета от 17 декември 2013 г. относно специални разпоредби за подкрепа от Европейския фонд за регионално развитие по цел „Европейско териториално сътрудничество“ (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 259).

сътрудничество по граница или група граници и включват многогодишни мерки, които имат последователен набор от приоритети и които могат да бъдат изпълнени с подкрепата от Съюза. Съвместните оперативни програми се основават на програмния документ, посочен в член 9, параграф 1. Те включват кратко описание на системите за управление и контрол, свързани с елементите, посочени в член 11, параграф 2 и член 12, параграф 2.

2. Съвместните оперативни програми за сухоземни и морски граници се установяват за всяка граница на подходящото териториално ниво и включват териториални единици, които отговарят на условията за допустимост и които принадлежат към една или няколко държави членки и към една или няколко други държави, участващи в трансгранично сътрудничество.

3. Съвместните оперативни програми около морски басейни са многостранни, създадени са на подходящото териториално ниво и включват териториални единици, които отговарят на условията за допустимост и които граничат с морски басейн, общ за няколко участващи държави, включително най-малко една държава членка и една друга държава, участваща в трансгранично сътрудничество. Те могат да включват двустранни действия, които подкрепят сътрудничеството между една държава членка и една друга държава, участваща в трансгранично сътрудничество.

4. В рамките на една година след одобрението на програмния документ, посочен в член 9, параграф 1, и след като бъдат приети правилата за изпълнение, установяващи специални разпоредби за осъществяването на трансграничното сътрудничество, участващите държави съвместно представят на Комисията предложения за съвместни оперативни програми. В срока, посочен в правилата за изпълнение, Комисията приема всяка съвместна оперативна програма след оценка на нейната съгласуваност с настоящия регламент, с програмния документ и с правилата за изпълнение. Комисията представя съвместните оперативни програми на Европейския парламент и на държавите членки за информация в срок от един месец след тяхното приемане.

5. Зони в държави, различни от държавите членки или други държави, участващи в трансгранично сътрудничество, които са съседни на зоните, отговарящи на условията за допустимост, определени в член 8, параграф 1, букви а) и б), или които граничат с общ морски басейн, в който се установява съвместна оперативна програма, могат да бъдат включени в съвместна оперативна програма и могат да се ползват от подкрепа от Съюза по настоящия регламент при условията, определени в програмния документ, посочен в член 9, параграф 1.

6. Комисията и участващите държави вземат необходимите мерки, за да гарантират, че програмите за трансгранично сътрудничество, и по-специално тези за морските басейни, създадени съгласно настоящия регламент, и програмите за транснационално сътрудничество, създадени съгласно Регламент (ЕС) № 1299/2013, които имат частично припокриващ се географски обхват, изцяло ще се допълват и взаимно ще се подсилват.

7. Съвместните оперативни програми могат да бъдат преразглеждани по инициатива на участващите държави или на Комисията по причини като:

- a) промени в приоритетите за сътрудничество или социално-икономически промени,
- b) резултати от прилагането на съответните мерки и резултати от процеса на мониторинг и оценка,
- в) необходимост от адаптиране на размера на наличните средства и от преразпределяне на ресурсите.

8. До края на календарната година, която следва годината на приемане на съвместните оперативни програми, Комисията сключва споразумение за финансиране с другите държави, участващи в трансгранично сътрудничество. Това споразумение за финансиране включва правните норми, необходими за изпълнението на съвместна оперативна програма, и може да бъде подписано съвместно от другите участващи държави и от управляващия орган, посочен в член 12, параграф 2, буква в), или от държавата, в която той е установен.

Когато е необходимо, се сключва споразумение (например под формата на меморандум за разбирателство) между участващите държави и управляващия орган, за да се определят конкретните финансови отговорности и условията за изпълнение на програмата от съответните държави, включително техните управленски и административни задачи и отговорности.

9. Съвместна оперативна програма с участието на повече от една от другите участващи в трансграничното сътрудничество държави се създава, ако най-малко една от другите държави, участващи в трансграничното сътрудничество, подпише споразумението за финансиране. Други участващи в трансгранично сътрудничество държави, включени във вече създадена програма, могат да се присъединят към програмата по всяко време чрез подписване на споразумението за финансиране.

10. Ако участваща държава поеме ангажимент да финансира съвместна оперативна програма, в тази програма се уточняват условията и необходимите гаранции за одит, отпускане, използване и мониторинг на съфинансирането. Съответното финансово споразумение се подписва от всички участващи държави и управляващия орган на съвместната оперативна програма или от държавата, в която той е установен.

11. Съвместните оперативни програми може също така да предоставят финансово участие от финансови инструменти и на такива инструменти, с които могат да се съчетават безвъзмездни средства, като се спазват правилата на тези инструменти, при условие че това допринася за изпълнение на приоритетите на тези програми.

12. Съгласно принципа на партньорство участващите държави и, когато е приложимо, техните местни органи, избират съвместно действия, които да получат подкрепа от Съюза и които са съгласувани с приоритетите и мерките на съвместната оперативна програма.

13. В конкретни и надлежно обосновани случаи, когато:

- a) не може да бъде представена съвместна оперативна програма, поради проблеми в отношенията между участващите държави или между Съюза и друга държава, участваща в трансгранично сътрудничество; или
- b) съвместната оперативна програма не може да бъде изпълнена поради проблеми, произтичащи от отношенията между участващите държави;
- в) участващите държави не са представили на Комисията съвместна оперативна програма до 30 юни 2017 г.; или
- г) никоя от другите участващи в трансгранично сътрудничество държави по тази програма не е подписала съответното споразумение за финансиране до края на годината, следваща приемането на програмата,

Комисията, след консултации със съответната(ите) държава(и) членка(и), предприема необходимите стъпки, за да се позволи на съответната(ите) държава(и) членка(и) да използва(т) финансовото участие на ЕФРР в съвместната оперативна програма съгласно член 4, параграфи 7 и 8 от Регламент (ЕС) № 1299/2013.

14. Поетите бюджетни задължения, свързани с действия или програми за трансгранично сътрудничество, които се отнасят за период, надхвърлящ една финансова година, могат да се разделят на годишни вноски за няколко финансови години.

Член 11

Управление на съвместни оперативни програми

1. Съвместните оперативни програми обикновено се изпълняват в условията на споделено управление с държавите членки. Участващите държави обаче могат да предложат изпълнение при непряко управление от образувание, посочено във Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, и в съответствие с правилата за изпълнение, посочени в член 12, параграф 2 от настоящия регламент.

2. Комисията се уверява въз основа на наличната информация, че държавата членка в случаите на споделено управление или другата участваща в трансгранично сътрудничество държава или международната организация — в случаите на непряко управление, са установили и използват системи за управление и контрол, които са в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, настоящия регламент и правилата за неговото изпълнение, посочени в член 12, параграф 2 от настоящия регламент.

Държавите членки, другите държави, участващи в трансгранично сътрудничество, и съответните международни организации гарантират ефективното функциониране на своите системи за управление и контрол, законосъобразността и редовността на съответните операции и спазването на принципа на добро финансово управление. Те отговарят за управлението и контрола на програмите.

Комисията може да поиска от съответната държава членка или от другата участваща в трансгранично сътрудничество държава, или от международната организация да разгледа жалба, подадена до Комисията, относно подбора или изпълнението на операциите, получили подкрепа по настоящия дял, или относно функционирането на системата за управление и контрол.

3. За да се даде възможност съвместните оперативни програми да бъдат подготвени адекватно за изпълнение, разходите, направени след представянето на съвместна оперативна програма пред Комисията, са допустими от 1 януари 2014 г.

4. Когато допустимостта се ограничава в съответствие с член 8, параграф 7 от Регламент (ЕС) № 236/2014, образуването, посочено в параграф 1 от настоящия член, което може да публикува покана за представяне на предложения и оферти, има право да приеме като отговарящи на условията за допустимост оферентите и кандидатите от държави, които не отговарят на условията за допустимост, или стоките с произход, който не отговаря на условията за допустимост, в съответствие с член 8, параграф 2 и член 9, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 236/2014.

Член 12

Правила за осъществяване на трансгранично сътрудничество

1. Правилата за изпълнение, които определят специални разпоредби за прилагането на настоящия дял, се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 16, параграф 3, от Регламент (ЕС) № 236/2014.

2. Въпросите, обхванати от правилата за изпълнение, включват подробни разпоредби относно, наред с другото:

- а) процента и методите на съфинансиране;
- б) съдържанието, подготовката, изменението и приключването на съвместни оперативни програми;
- в) ролята и функцията на програмните структури, например съвместния комитет за надзор, управляващия орган и съвместния технически секретариат към него, включително техния статус, конкретна насоченост, отчетност и отговорност, описание на системите за управление и контрол и условия за техническото и финансовото управление на подкрепата от Съюза, включително допустимост на разходите;
- г) процедурите за възстановяване на средства във всички участващи държави;
- д) мониторинг и оценка;
- е) осигуряване на видимост и информационни дейности;
- ж) споделеното и непрякото управление, посочено в член 6, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 236/2014.

ДЯЛ IV

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 13

Делегиране на правомощия

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 14 за изменение на приложение II. По-специално, след публикуването на доклада за междинен преглед въз основа на препоръките, съдържащи се в този доклад, Комисията приема делегиран акт за изменение на приложение II до 31 март 2018 г.

Член 14

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 13, се предоставя на Комисията за срок до 31 декември 2020 г.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 13, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в Официален вестник на Европейския съюз или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.

5. Делегиран акт, приет съгласно член 13, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на Европейския парламент и на Съвета за акта или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 15

Комитет

Комисията се подпомага от Комитета по Европейския инструмент за съседство. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 16

Участие на трета държава, която не попада в обхвата на член 1

1. При надлежно обосновани обстоятелства и с цел да се гарантира съгласуваност и ефективност на финансирането от Съюза или да се насърчи регионалното или трансрегионалното сътрудничество, Комисията може, в зависимост от конкретния случай, да вземе решение за разширяване на допустимостта на конкретни действия, в съответствие с член 2 от Регламент (ЕС) № 236/2014, така че да бъдат включени държави, територии и зони, които в противен случай не биха отговаряли на критериите за финансиране.

Независимо от член 8, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 236/2014 физически и юридически лица от съответните държави, територии и зони могат да участват в процедурите за изпълнение на тези действия.

2. В програмните документи, посочени в член 7, може да се предвидят възможностите посочени в параграф 1 от настоящия член.

Член 17

Финансов пакет

1. Финансовият пакет за прилагането на настоящия регламент за периода от 2014 до 2020 г. е 15 432 634 000 EUR по текущи цени. До 5 % от финансовия пакет се разпределят за програмите за трансгранично сътрудничество, посочени в член 6, параграф 1, буква в).

2. Годишните бюджетни кредити се разрешават от Европейския парламент и от Съвета в границите, посочени в многогодишната финансова рамка.

3. В съответствие с член 18, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1288/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ се отпуска сума с ориентировъчен размер от 1 680 000 000 EUR от различните инструменти за финансиране на външната дейност, а именно Инструмента за сътрудничество за развитие, създаден с Регламент (ЕС) № 233/2014 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾, ЕИС, Инструмента за предприемаческа помощ (ИПП П), създаден с Регламент (ЕС) № 231/2014 и Инструмента за партньорство, създаден с Регламент (ЕС) № 234/2014 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾, за

действия по мобилността с учебна цел към или от държави партньори по смисъла на Регламент (ЕС) № 1288/2013, и за действия по сътрудничеството и политическия диалог с органи, институции и организации от тези държави. Регламент (ЕС) № 1288/2013 се прилага за използването на посочените средства.

Финансирането се предоставя чрез две многогодишни разпределения, обхващащи съответно само първите четири години и останалите три години. Разпределението на това финансиране се отразява в многогодишното индикативно програмиране, предвидено в настоящия регламент, в съответствие с набелязаните нужди и приоритети на съответните държави. Разпределението на средства може да бъде преразгледано в съответствие с приоритетите на външната дейност на Съюза в случай на сериозни непредвидени обстоятелства или значителни политически промени.

Член 18

Европейска служба за външна дейност

Настоящият регламент се прилага в съответствие с Решение 2010/427/ЕС.

Член 19

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз.

Прилага се от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Страсбург на 11 март 2014 година.

За Европейския парламент

Председател

M. SCHULZ

За Съвета

Председател

D. KOURKOULAS

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1288/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за създаване на „Еразъм+“ — програма на Съюза в областта на образованието, обучението, младежта и спорта и за отмяна на Решения № 1719/2006/ЕО, № 1720/2006/ЕО и № 1298/2008/ЕО (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 50).

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 233/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2014 г. за създаване на финансов инструмент за сътрудничество за развитие за периода 2014–2020 г. (Вж. страница 44 от настоящия брой на Официален вестник).

⁽³⁾ Регламент (ЕС) № 234/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2014 г. за създаване на Инструмент за партньорство за сътрудничество с трети държави (Вж. страница 77 от настоящия брой на Официален вестник).

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Партньорските държави, посочени в член 1, са:

Алжир
Армения
Азербайджан
Беларус
Египет
Грузия
Израел
Йордания
Ливан
Либия
Република Молдова
Мароко
окупираните палестински територии (ОПТ)
Сирия
Тунис
Украйна

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Приоритети за подкрепата на Съюза съгласно настоящия регламент

С цел оказване на подкрепа за постигането на специфичните цели по член 2 при отчитане на съвместно договорените документи, посочени в член 3, параграф 2, финансирането от Съюза може да бъде насочено към приоритетите, посочените в точки 1, 2 и 3 от настоящото приложение.

Някои от тези приоритети могат да бъдат приложими за повече от един тип програми. Евентуалните изменения на този ориентировъчен списък от приоритети следва да са съобразени с принципа на споделената отговорност.

Общите въпроси, между които стабилна и устойчива демокрация, права на човека, равенство между половете, борба с корупцията и опазване на околната среда, се вземат предвид в рамките на тези различни приоритети.

1. Подкрепата от Съюза на двустранно равнище следва, наред с другото, да бъде насочена към следните приоритети:

- права на човека, добро управление и правова държава, включително реформа на съдебната система, публичната администрация и сектора на сигурността;
- институционално сътрудничество и изграждане на капацитет, включително за прилагането на споразумения със Съюза;
- подкрепа за участници от гражданското общество и ролята им в процесите на реформи и демократичния преход;
- устойчиво и приобщаващо икономическо развитие, включително на регионално и местно равнище, и териториално сближаване;
- развитие на социалните сектори, особено по отношение на младежта, като се обръща особено внимание на социалната справедливост, социалното сближаване и заетостта;
- развитие на търговския и частния сектор, включително подкрепа за малки и средни предприятия, заетостта и прилагането на задълбочени и мащабни зони за свободна търговия;
- селско стопанство и развитие на селските райони, включително продоволствена сигурност;
- устойчиво управление на природните ресурси;
- енергетика, като се обръща особено внимание на енергийната ефективност и възобновяемите енергийни източници;
- транспорт и инфраструктура;
- образование и развиване на умения, включително професионално образование и обучение;
- мобилност и управление на миграцията, включително защита на мигрантите;
- изграждане на доверие и други мерки, насочени към предотвратяване и уреждане на конфликти, включително подкрепа за засегнатото население и възстановяване.

Приоритетите, определени в настоящата точка, могат да допринасят за повече от една от целите, заложи в настоящия регламент.

2. Подкрепата от Съюза на многостранно равнище следва, наред с другото, да бъде насочена към следните приоритети:

- права на човека, добро управление и правова държава;
- институционално сътрудничество и изграждане на капацитет;
- регионално сътрудничество, особено в рамките на Източното партньорство, Съюза за Средиземноморието и Партньорството за демокрация и споделен просперитет;
- висше образование и развиване на умения, мобилност на студенти и работещи в сферата на образованието, младеж и култура;
- устойчиво икономическо развитие, развитие на търговския и частния сектор и подкрепа за малки и средни предприятия;
- енергетика, включително енергийни мрежи;
- транспорт и инфраструктурни връзки;
- устойчиво управление на природни ресурси, включително управление на водите, екологосъобразен растеж, околна среда и адаптиране към изменението на климата и смекчаване на последиците от него;
- подкрепа за гражданското общество;
- мобилност и управление на миграцията;
- изграждане на доверие и други мерки, способстващи за предотвратяването и разрешаването на конфликти.

Приоритетите, определени в настоящата точка, могат да допринасят за повече от една от целите, заложи в настоящия регламент.

3. Подкрепата от Съюза по програмите за трансгранично сътрудничество е насочена към следните приоритети, в зависимост от случая:

- икономическо и социално развитие;
- околна среда, обществено здравеопазване, безопасност и сигурност;
- мобилност на хора, стоки и капитали.

Приоритетите, определени в настоящата точка, отразяват общи предизвикателства. Те служат като рамка за съвместното набелязване на конкретни приоритети с държавите, участващи в трансгранично сътрудничество. Организациите на гражданското общество ще вземат участие при разработването на програмите и ще бъдат — наред с местните и регионалните органи — техни основни бенефициери.

Разпределение на средствата по типове програми

Двустранни програми: до 80 %

Многостранни програми: до 35 %

Трансгранично сътрудничество: до 5 %

Декларация на Европейската комисия относно стратегическия диалог с Европейския парламент ⁽¹⁾

Въз основа на член 14 от Договора за ЕС Европейската комисия ще проведе стратегически диалог с Европейския парламент преди програмирането на Регламент (ЕС) № 232/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2014 г. за установяване на Европейски инструмент за съседство и след първоначалната консултация със съответните му бенефициери, когато това е целесъобразно. Европейската комисия ще представи на Европейския парламент съответните налични документи относно програмирането с индикативно разпределение на средствата, предвидени по държави/региони, а за всяка отделна държава/регион — приоритетите, възможните резултати и индикативното разпределение на средствата, предвидени за отделните приоритети по географските програми, както и избора на реда и условията за предоставяне на помощта (*). Европейската комисия ще представи на Европейския парламент съответните налични документи относно програмирането с тематичните приоритети, възможните резултати, избора на реда и условията за предоставяне на помощта (*) и отпуснатите финансови средства за тези приоритети, предвидени в тематичните програми. Европейската комисия ще вземе под внимание позицията, изразена от Европейския парламент по този въпрос.

Европейската комисия ще проведе стратегически диалог с Европейския парламент при подготвянето на средносрочния преглед и преди всяко съществено преразглеждане на документите за програмиране през срока на действие на този регламент.

При искане от страна на Европейския парламент Европейската комисия ще разясни как забележките на Европейския парламент са били взети под внимание в документите за програмиране и при всяко друго последващо действие в отговор на стратегическия диалог.

⁽¹⁾ Европейската комисия ще се представлява от отговорния комисар.

(*) Когато е приложимо.

Декларация на Европейската комисия относно използването на актове за изпълнение за определянето на разпоредби за прилагането на някои правила в Регламент (ЕС) № 232/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2014 г. за установяване на Европейски инструмент за съседство и в Регламент (ЕС) № 231/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2014 г. за създаване на Инструмент за предприсъединителна помощ (ИПП II)

Европейската комисия счита, че правилата за изпълнение на програмите за трансгранично сътрудничество, посочени в Регламент (ЕС) № 236/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2014 г. за определяне на общи правила и процедури за изпълнението на инструментите на Съюза за външна дейност, и други конкретни, по-подробни правила за изпълнение в Регламент (ЕС) № 232/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2014 г. за установяване на Европейски инструмент за съседство и в Регламент (ЕС) № 231/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2014 г. за създаване на Инструмент за предприсъединителна помощ (ИПП II) имат за цел да допълнят основния акт и поради това следва да бъдат делегирани актове, които да бъдат приети въз основа на член 290 от ДФЕС. Комисията няма да повдига възражения срещу приемането на текста, договорен от законодателите. Независимо от това Европейската комисия припомня, че въпросът за разграничаването между членове 290 и 291 от ДФЕС понастоящем се разглежда от Съда на Европейския съюз в рамките на делото за „биоцидите“.

Изявление на Европейския парламент относно спирането на помощта, отпусната по финансовите инструменти

Европейският парламент отбелязва, че Регламент (ЕС) № 233/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2014 г. за създаване на финансов инструмент за сътрудничество за развитие за периода 2014—2020 г., Регламент (ЕС) № 232/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2014 г. за установяване на Европейски инструмент за съседство, Регламент (ЕС) № 234/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2014 г. за създаване на Инструмент за партньорство за сътрудничество с трети държави и Регламент (ЕС) № 231/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2014 г. за създаване на Инструмент за предприемчивостна помощ (ИПП II) не съдържат изрично упоменаване на възможността за спиране на помощта в случаите, когато държавата бенефициер не спазва основните принципи, установени в съответния инструмент, и по-специално принципите на демокрацията, на върховенството на закона и на зачитането на правата на човека.

Европейският парламент счита, че всяко спиране на помощ по линия на тези инструменти би променило общата финансова схема, договорена в съответствие с обикновената законодателна процедура. Следователно, като съзакондател и клон на бюджетния орган Европейският парламент има правото да упражнява в пълна степен своите прерогативи в това отношение, в случай че трябва да се вземе такова решение.
